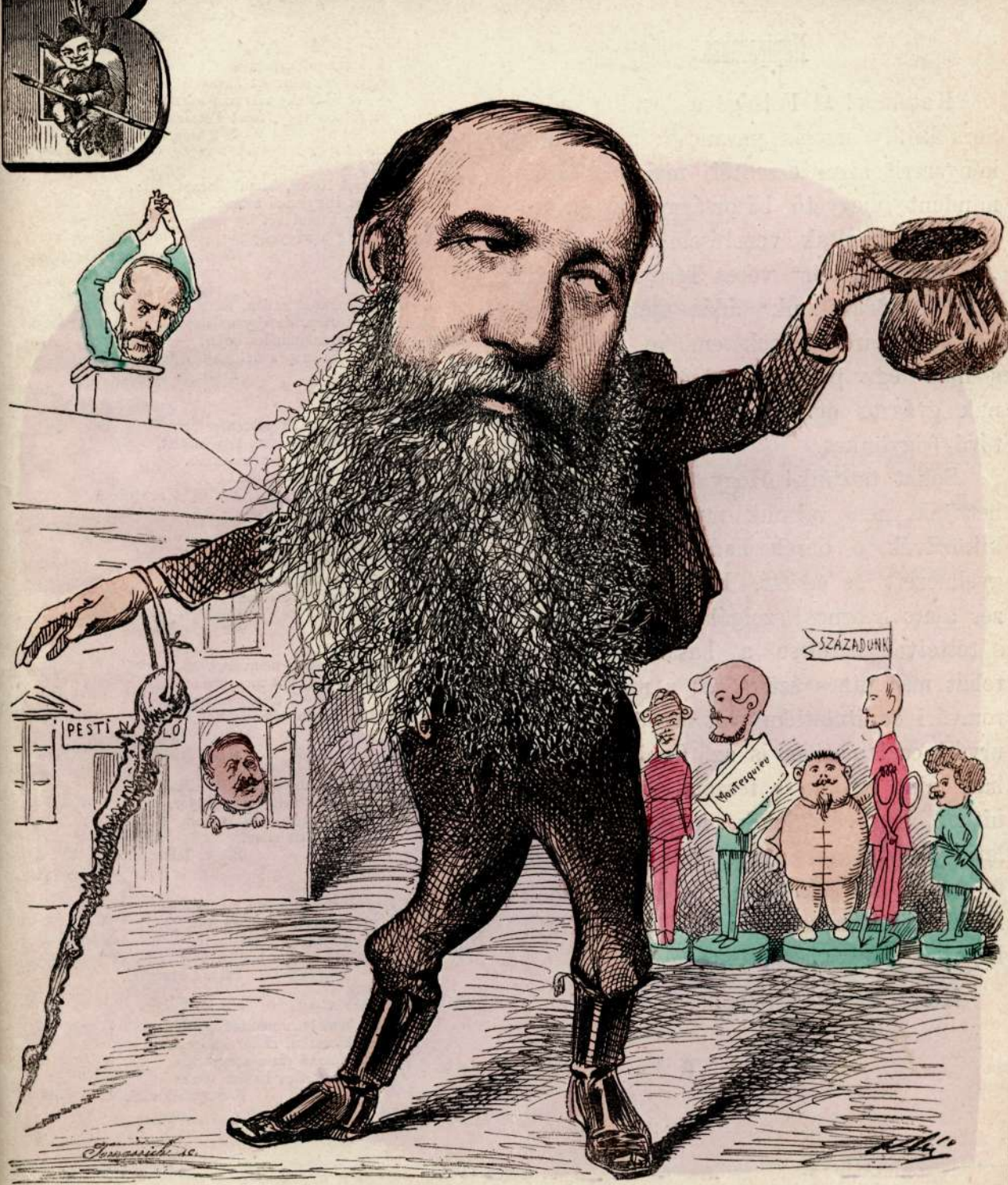

BORSSZEM JANKÓ

Előfizetheti a Deutsch-féle könyvnyomda és kiadói-részvénytársaságnál. Pest, Dorottya-utca 11. sz. a.
Előfizetési díj: Egészévre 6 ft. Félévre 3 ft. Negyedévre 1 ft 50 kr.

HIRESEK ARCZKÉPCSARNOKA.

— — — — —
Klapka György.

Napiparancs.

Katonák! Ő Felsége a legfőbb hadúr, Sors király magas parancsa: megválnom kényszerit azon ezredtől, melynek tagjai mindent megvető bátorsággal és kitar-tással harczoltak vezetésem alatt — az „Egyenlőségi kör“ véres Téreyn szintugy, mint a „Századunk“ ádáz mezején. Ne-héz és viharos napok emléke fűz össze, s nem egy pezsgős palaczk durrogásá-nak gyászos emléke szenteli örökkétar-tóvá frigyünket.

Sokat tettünk! Hogy többet nem te-hettünk, nem rajtunk mult. A harczok kiküzdvék, e derék had már eléggé fe-gyelmeztet és edzett, hogy bármely ve-zér alatt hasznos szolgálatokat tehessen, s tetteivel betöltse a hasábokat. Rám tehát már nincs szüksége; s mint komá-romvári capitulatióm volt becsületes, ugy urvári capitulatióm is az. Capitulálok te-hát, mint hajdan, s teszem azt azon erős hitben, hogy egy okos, időszerű capitu-latió több előnyt nyújt, mint oktalanul folytatott harczok. Meggyőződéstek álljon Keményül s tartsátok meg Királyitokat! Ég veletek bajtársaim!

Kelt „Europa“ főhadiszállásomon.

K l a p k a

tábornok.

SZEMERE MIKLÓSHOZ.

Azt már régen tudja kiki,
Hogy tréfás ficzkó vagy Miki!
Mikor irkálsz bohóságot,
Megröhögtetsz egy országot,
Csak ugy bög bele.

A humorod naturalis,
Ugy irsz, mint irt Juvenalis,
S bár alacsony eszmád sarka,
Magasabb vagy, mint Petrarka.
S a Gönczöl nyele.

Bámul Heves, bámul Borsod,
Azért irigylendő sorsod.
Mikor bámul két ily megye,
Mindig a nagyságnak jegye,
Merem mondanyi.

Van barátod szélen, balon,
Ket párton, de egy oldalon;
Megnevezni mindet bajos,
Daniel, Józsep s két Lajos,
Estan és Sanyi.

Ember! kit ily szerencse ért,
Hogy szekérszámra kap babért,
Minek lesz hűtlen magához,
Naturalis humorához! ?
S dönget hegyeket?

Minek fogtál oly munkához,
Mely nagyságodból lehámoz?
Minek neked politiki,
Mikor nem értsz hozzá Miki? —
Csinálj egyebet!

Ész kell ahoz, nemcsak véna,
Hol kurázi, hol meg tréma;
Egyszer ágyu, másszor strudli,
Olykor veréb, olykor pudli,
Hivem Mikulás.

Ész kell ahoz, nem csak hűmor,
Tapasztalás, nem csak gűnyor,
Ismeretek, nem csak szellem,
Próza a poezis ellen.
Biz ez lelkelem más.

Hagyd el hát a hiú munkát —
Igyal jó bort, egyél sunkát,
Lantolj humort mindenfelé,
Hogy két megye bögjön belé,
Fálnak nyargaló.

Csak komolyan ne tráfalgass,
Ha deklamálsz, akkor hallgass.
Mert műzsád piros menyecske,
Tollad nem sas, hanem fecske
Szárnyából való.

A mult számunkhoz mellékelt előfizetési hirdetésből elmaradt a cím, s így t. előfizetőink kegyeskedjenek azt megírni, szives emlékezetükbe hozván, hogy az előfizetési pénzek megküldése **B É R M E N T E S E N** történik.

A „B. Jankó“ kiadó-hivatala.

TÓTH KÁLMÁN BESZÉDE.

(Tóth Kálmán, szorgalmas fiatal írónk, a csütörtöki országos ülésen beszédéből csak annyit mondhatván el, hogy: „T. ház!“ — kutba esett jeles szónoklatot szívesen közöljük. E beszéd egyik sajátja az, hogy szerzője variánsokkal készíté, mert nem tudta, vajjon mellette vagy ellene lesz-e a többség.)

T. ház! A tárgy, melyről szólni kívánok, ismeretes mindnyájuk előtt, ismeretes az egész szabadelvű világ előtt. Az a hírlapbélyeg eltörlésének fontos kérdése, a szellem felszabadításának kérdése, az irodalom emancipációjának kérdése.

(Ha a jobb is éljenzi, így folytatja.)

Örömmel tapasztalom, hogy az ujkor e szabadelvűségi kérdésében az egész t. ház velem egy értelmű van, hogy bár az initiativa az ellenzék padjairól jött, a felvilágosult többség is melegen felkarolta.

Az egész művelt Európából hozhatok példákat indítványom mellett. A mi-t Amerika a testi rabszolgaságot eltörlötte, törölje el Magyarország a szellemét.

(Ha a miniszterek között kivált Lónyay nyajasan néz.)

S a magyar kormány sem akar e téren hátra-maradni, lelkesülten indul a szabadság lobogója után, mely a távolból feléje int. Ily kormány lehet csak életrevaló.

Nem egy ország előzött meg e téren, de ha későn is, lépünk nyomába.

(Ha Ivánka Imre igenlőleg int.)

A ház ezt akarja egyhangulag. Igen, a ház csak ezt akarhatta.

A szabadelvűség sosem csatlakozott a magyarban, ha belé helyezte bizalmát.

(Ha „helyest“ hall.)

Feldagad szívem — e nagy pillanatban.

A szabadelvűség önök előtt áll idegen gyanánt, beocsaáttatást kér.

Variáns.

(Ha nem éljenzi a többség.)

Szomorú látományt nyújt a ház szakadása ily magasztos és szabadelvű kérdésben; szomorú az, hogy a többség ellene látszik lenni, mert az initiativa az ellenzék padjairól jött.

Variáns.

(Ha Lónyay morózus.)

Eléggé sajnálatos, hogy épen a magyar kormány marad hátra, s bár a szabadság zászlója lobog előtte, hátul marad tétlen tepedésben. Ily kormányt életrevalónak nem mondhatunk.

Variáns.

(Ha Ivánka Zsigmond tagadólag int.)

S a ház még sem karol fel ily tárgyat egyhangulag?

Variáns.

(Ha zúgást hall.)

Lelohad dagadó szívem —

(Ha a miniszterek valamelyike bólint.)

Önök beeresztik, hisz önök szabadelvűek.

Uraim! Többet kár volna erről mondanom. Európa önökre néz!

Legyen Európának jó napja.

Variáns.

(Ha türelmetlenséget jegyez be Könyi.)

Önök kizárnák? Önök nem volnának szabadelvűek?

Uraim! Többet kár volna erről mondanom. Európa önökre néz!

Variáns.

Európának ma rossz napja lesz.

„MAGYAR ORPHEUS.“

Kiadja Bartalus István.

Egy-be-gyül-tek egy - be-gyül-tek Ti - sza Ghy-czy
Nyá - ry, Ti - sza Ghy-czy Nyá - ry, Ü - hü
ej - ha Ti - sza Ghy - czy Nyá - ri.

Kifundáltak, kifundáltak
Ezer fontos ágyút,
Ezer fontos ágyút,
Ühü, ejha,
Ezer fontos ágyút.

Kiszegezték, kiszegezték
Miniszteriumra,
Miniszteriumra,
Ühü, ejha,
Miniszteriumra.

Oda méne, oda méne
Miniszter kutyája,
Miniszter kutyája,
Ühü, ejha,
Miniszter kutyája.

Fölemelte, fölemelte
A hátulsó lábát,
A hátulsó lábát,
Ühü, ejha,
A hátulsó lábát.

Nesze neked, nesze neked
Ezer fontos ágyú,
Ezer fontos ágyú,
Ühü, ejha,
Ezer fontos ágyú.

Vogt Károly előadásából.

Hölgyeim és uraim!

Önök már az újságokból fogják tudni, hogy én vagyok azon nagy tudós és szellemdús társalkodó, ki minden embernek a legnagyobb udvariassággal szemébe tudja mondani, hogy in a j o m. Mondom: a legnagyobb

udvariassággal, mert hisz különben épen oly könnyen bebizonyíthatnám, hogy mindnyájan az ökröktől származunk, vagy hogy mindnyájunk ősapja a szamar! Oh, ez nekem könnyű dolog volna.

De nem! A geologia az önök hazai tudósa, Schwarzcz

Gyulius tantán alapul, a zoologia főága a bókta, a philologia sarkalatos része a virágnyelv, s az összehasonlító bonczannak nyalka mézárólegények vetették meg alapját.

Igenis, mi majmok vagyunk. És pedig a majom felsőbb fokán állunk, s így „majmabbak“ vagyunk a majomnál is. A majom felsőbb foka pedig az ember lévén, annál emberiebb lények vagyunk, minél „majmabbak“ vagyunk. Darwin szerint alig szenved kétséget, hogy Ádám még tökéletes gorilla volt, Éva chimpanze vagy orang-utang lehetett, s a két különböző faj egyesülte annyira nemestőleg hatott az utódokra, hogy már Kainban emberi természet nyomait vesszük észre, miután látjuk, hogy testvérét megöli, a mit majom soha sem tesz. Hogy pedig Ádám majom volt, azt a népek őstőnszerű öntudata is bizonyítja, mely ősrégi dalaikban nyer naiv kifejezést, — vagy ki látna e mythicus ódonságu versben :

„der Affe sehr possirlich ist,
zumal wenn er den Apfel frisst“

egyebet világos allusióval Ádámra, ki az almát megesszi ?

A mi Magyarországot illeti, itt teoriám sokkal otthonosabb még, mint volt Bécsben. Ez igen természetes, mert az emberiség bölcsője belső Ázsia. Ott született az első majomember, ki még a majomhoz állt közelebb, és nemzette az első embermajmot, ki már az embert közelítette meg inkább. Majom — majomember — embermajom — ember : ez azon latorja, mely a természet amaz óriási átmenetét eszközölte. Minél közelebb vagyok Ázsiához, annál közelebb vagyok tehát azon ponthoz, hol a majomember embermajommá lett, s annál majomabb embereket kell okvetlenül találnom. Már Bécsben meglehetősen majomi sarjadékok gyűltek össze felolvasásaimon, itt Pesten, 36 mértfölddel tovább Közép-Ázsia felé, nagy megelégedéssel látom, hogy eredetünk nyomai önökön, t. hallgatók, még világosabban észlelhetők, mint a bécsiekén.

Ime, itt van például egy gorilla koponyája. Ott a harmadik korszéken ül egy hölgy, kinek ha chignonját leveszzük, (*odamegy és leveszi*) koponyája e gorillához teljesen hasonló lesz. Hogy mindenki meggyőződhessék róla, köröztetni fogjuk a praeparatumot. Szabad karommal megkinálni, nagysám? (*Karját nyújtja neki s körülvzeti a teremben, hol kiki megtapogatja koponyáját.*) Ugyanazon hasonlatosságot fogjuk észrevenni a fogakban, melyeknek rendszerei egészen azonosak. Nyissa csak ki száját nagysám. Lám itt hátul a baloldali utolsó alsó zápfog rágfülületének közepén a jellemző dudorodás itt is, ott is észlelhető... Csak jöjjenek ide uraim! (*Egy izraelita commisho:*) Dugja be mutatójáját e parányi száj ürébe, uram, és tapogassa meg az említett fogat... Így ni... És most nézze meg e gorillafogat. A lábikrák hiánya a majomnál ismeretes részlet. Kegyednél, nagysám, azonnal meg fogunk győződhetni, hogy a hasonlatosság e részben is tökéletes. Engedelmet kérek... (*A hölgy lábikráit akarja a t. cz. közönségnek zoologiai szempontból de-*

monstrálni, de a hölgy anthropologiai szempontból nem engedi.) Nagysád vonakodik? Ugy nem is nógatom, mert e vonakodás elég világosan mutatja, hogy nagysád a kérdéses pontban csakugyan a majom ivadéka, miután, ha lábikráinak minősége másféle volna, valószínűleg kevésbbé vonakodnék. Az argumentum tehát mindenesetre áll.

E majom, melyet kezemben tartani csak nehezen tudok, (*a majom alsó kezére üt*) Ruhig, Bestie!... állítólag az önök hazájában termett, noha én úgy tartom, hogy az Átkordillerákon született. E példány különös példány. Mig mi emberek mindnyájan majomtól származunk, ezen példány embertől származik.

Nézzünk továbbá körül a természetben. A perui földingások kétségbevonhatlan befolyása a Himalaya tövében virágzó lotosz himporára, nemkülönben azon vilányosság is, melynek polusai egyrészt Gall kraniologiai axiomáin, másrészt Lavater phrenologicus tépelődésin alapulván, a Ganges deltájának fővenyében neutralizálódnak, a kájmántójas fehérnye czafatain észlelt „Flimmerepithel“ mozgásával egyetemben, ugyszintén Ohm törvényének a világító gáz elégeceskor származó spectrumra való analyticus alkalmazása — különösen ha icositetraedricus alakban s boraxporral behintve történik — e tantét helyessége mellett annál ékesszólóbban tanuskodik, minthogy már a gyermekkoponya fontaneláinak vérlüktetése is Fell gőzmozdonykeréksystemájának az orangutang agyacsára való alkalmazhatósága mellett szól.

De tán önök, t. majm... azaz hogy t. hölgyeim és uraim, nem is értik tökéletesen e komoly tudományos beszéd-t. Nem tesz semmit, azaz hogy annál jobb, mert én azt akarom, hogy önök elhiggyék, a mit mondok, ha pedig azt egészen megértenék, nem hinnék el.

Mai előadásomnak veleje tehát rövideden e három pont : 1) Majom nincsen, 2) ember nincsen, 3) az ember majom.

Második előadásom tárgya lesz : „a demokratia állása a czölőpparasztoknál (Pfahlbauern), tekintettel a genfi tó czölőplakaiban talált sült gesztenyehéjakra.“

Mi kell egynémely hazánkfiának ?

Tisza Kálmánnak : pénze van, tehát nem kell neki más, csak tárcza.

Ludwig Jánosnak : magyar grammatika.

Horn Edének : választókerület.

Jókai Mórnak : még egy zsidó, a ki hisz neki.

Szilágyi Virgílinek : no ennek az kell, a mit kapott.

Az országnak : reform.

A Reformnak : előfizető.

Az „Arany Trombitá“-nak : szusz.

A fővárosi utczáknak : Augias.

A fővárosi tanácsnak : két Augias, mely őt ki-söpörje.

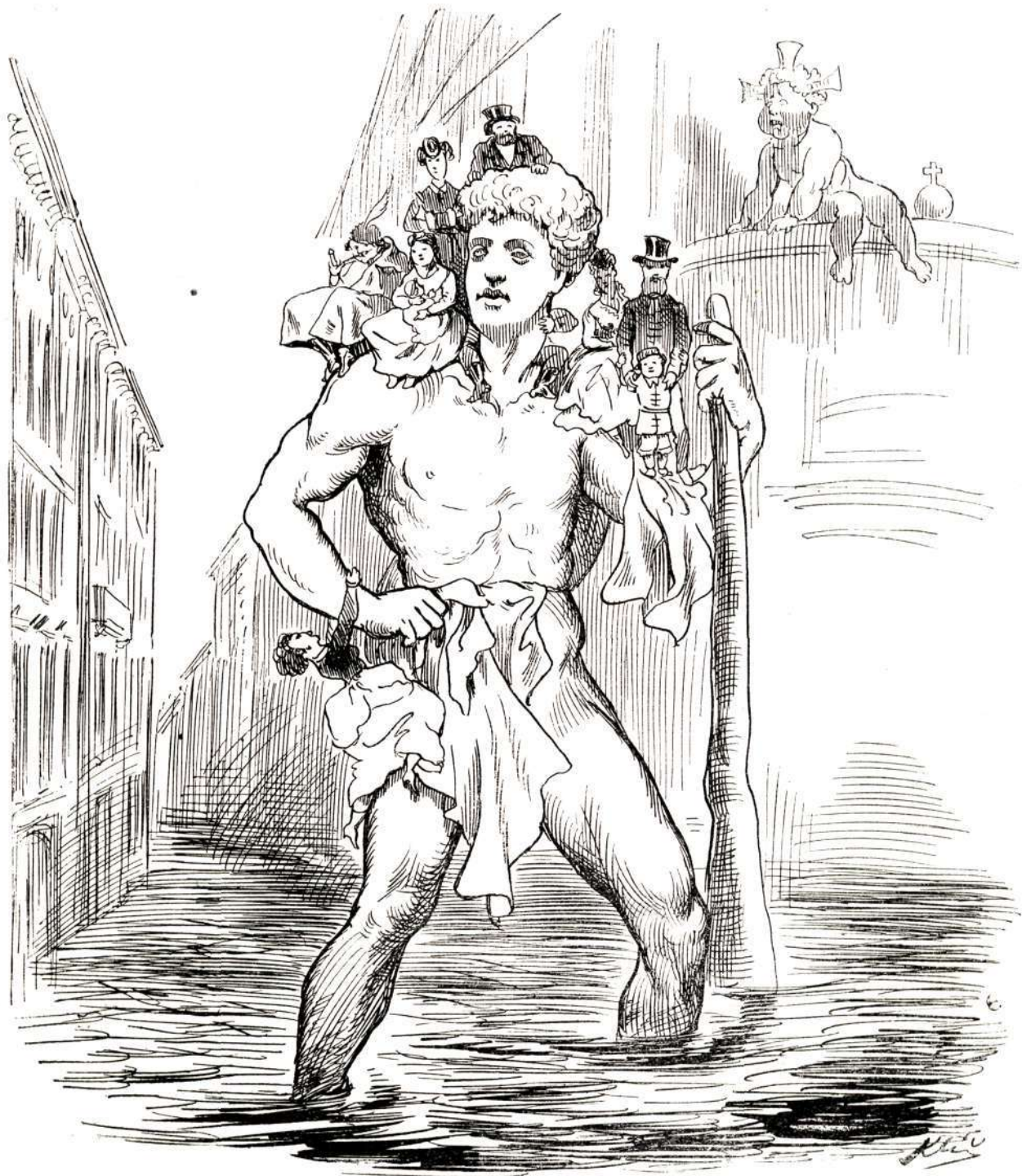
SZEREPCSERE.

Zs—i. Ecce, a szélsőbalog Béla hogy érti a pecsovicsságot !
M—sy. Nini, ez a vén reactionarius Edus hogy neki bicskásodott !

Kép a mult hétből

mikor csak a jó nagy Kristóf volt az az egyetlen ember Budapesten, ki meglábolhatta a sarat.

Mindig is azt mondtuk, hogy akkor lesznek tiszták a fővárosi utcák, majd ha fagy! S csakugyan, most hogy megfagyott — nincsen sár.

Tóth Kálmán emlékkönyvébe.

(1869. december 9.)

Elűzted a billogot,
Ezt okosan tetted.
Kapsz — ha nem is oszlopot,
Legalább bankettet.

Hogy ha használni kívánsz,
Minek desertáltál?
L á m, h a o k o s a n b e s z é l s z,
A j o b b i s h o z z á d á l l.

A. Hm! Hallod-e, már rég töröm fejemet azon, mért irta az „Ellenőr“ hetekig mindegyre, hogy: es wird die Schweinerei schon herauskommen!“

B. Most sem érte?

A. Vagy úgy! már értem s ő azt előre tudta volna?

B. Hát az ilyeket ki ne tudná, ha nem az Ellenőr?

Apostolok cselekedetei.

VI. RÉSZ.

(Az apostolok választanak hét diakonusokat. Menyhért megfogatik a közép balgák által és vádoltatik.)

Az napokban pedig, mikor a jobboldali tanítványok szaporodnának, támad a balpártiak közt panaszok a jobboldaliak ellen, hogy az ő közülök való indítványok megvettének a mindennapi szolgálatban.

Annakokáért az Apostolok a tanítványoknak sokaságát egybegyűjtván, mondának: nem jó nekünk elhagynunk a Törvény szavait és szolgálnunk a Hivalkodás asztalának.

Válasszatok azért, atyámfiai, ti közületek hét jó férjfiakat, kiknek jó bizonyosságuk legyen, kik jó lélekkel teljesek legyenek és bölcsességgel, kikre bizzuk ezen dolgot.

Mi pedig foglalatosak leszünk a hátralevő sok munkában és a józanság hirdetésének szolgálatjában.

Tetszék pedig e dolog a jelenvaló egész sokaságnak; és választák Salamont a Gajzágót, ki hittel és józan lélekkel teljes férfi vala, Pejacsevics Filepet, Ordódy Prokhórust, Wodianer Parménást, Vályi Nikánost, Harkányi Timont és Ivánka Emericust, ki Bolondaliából való prozelitus vala.

Kik állatának az Apostolok elejében. Szavazásra kerülván, sokasodik vala a tanítványoknak számok Jeru'sálemben és Máriássy is enged vala az Tudományoságnak.

Támadának pedig némelyek a Libertinusoknak, Debreczenbelieknek, Hevesmegyebelieknek és azoknak sinagógájukból, kik Máramaros comitatusból és Á'ssiából való valának, kik e miatt Menyhért ellen hivalkodnak vala.

De nem állhattak ellene az ő Bölcsességének és a Tudománynak, mely által szól vala

Akkor rendelének valami embereket, kik azt mondanák, hogy ők hallottak tőle káromló beszédeket a Törvény ellen, és a mi több, Ghyczy ellen.

És fölzendíték a Községet, a Vénhedteket és az Irástudatlanokat, és őtet megsarkalván, megfogák a Tanácsban és akarák vád alá helyezni.

És állítanak hamis tanukat, kik ezt mondanák: Ez ember nem szünik meg káromló beszédeket szólni a Törvény ellen, és a mi több, Tisza ellen.

Mert hallottuk tőle e mondást, hogy ama Komárombéli Kálmus e helyet rontja és elváltoztatja a lelkiismeretet, melyet adott nekünk 1848-ban.

Akkor az ő szemeiket reá vetvén mindenek, kik a Tanácsban balpártiak valának, láták, hogy midőn beszélt, Igazságot beszélt, és sunyi módon lesüték vala szemeiket.

Sz. Lukács.

EDE.

Ballada.

„Állj elő Eduskám! Mártsd mélyen a tollad,
A jobb oldalt vele feketére — mossad,
Süsd ki a Menyusra: deficizten kaptad“...
„Kisütöm, de érte nyerek-e jutalmat?“

„Pozsonyból jutalmad finom diós szarvas;
Szegedről halászlé, paprikás, hatalmas;
Kanizsát örömben úsztatjuk körüléd,
Pápa meg tornyának tetejére ülted.“

„Pozsonyi szarvasnak megadtam az árát;
Usztunk Kanizsának országos sarán át;
Szegedi halászlé a torkomra forrott,
Pápától tornyánál kaptam hosszabb orrot.“

„Tedd meg jó Edus.“ „Száz szónak egy a vége,
Megteszem, csak ültess piros bársony székbe!“
„Ülni fogsz, ülni fogsz piros bársony széken,
Csak egyszer a Menyus utadba' ne légyen!“

„Piros szék, bársony szék — hegyeztem a tollam,
Hogy vele a világ szemeit kitoljam.
Kisütém, hogy Menyust deficizten kaptam,
S Menyus csak nem akar költözni — miattam.“

Diabolus quotae.

Furcsa.

November 17-én fölszenteltetett a suezi csatorna muhamedán földön katholicus szertartás szerint keresztelt zsidó (abbé Bauer) által.

PESTI BAEDECKER.

Baedecker ur e héten gyűjtögetett pesti jegyzeteiből kileste B. J.

Vendéglők: Európa legolcsóbbjai közé tartoznak. *Vörös ökör, *Két pisztoly (földalatti grottaépítkezés remeke), a *Mezilláboshoz*: mindhárman elsőrangú francia vendéglők. (szoba 10—20 fr., gyertya 4 fr., szolgálat, tisztogatás, ruhatisztítás nélkül 5 fr., ebéd à prix fixe, 15—30 fr., asztalkendő 3 fr. kimosva 7 fr.) Másodrangú helyek: *Angol királyné*, (a redoute-épületben), *Magyar király* (azelőtt Európa-szálloda), *Hotel-Massakurátor* (azelőtt Frohner) stb. stb. Legolcsóbb szálloda: *Hotel Priesen* (rendesen nehéz helyet kapni.)

Restaurációk: Az országházban (tenu par Buffet), a *Komló*, (jeles francia konyha), *Mihalek* (nemzeti konyha), különösen jó a három nemzeti eledel: gollasch, fogasz és jogasz), *Schwarze Katz* (a nemzeti casino helyisége) és *Restaurant Cochère de Trêfe*. (a magas arisztocratia gyűlhelye.)

Kávéházak: *Café Bölcsesser* (csak valódi Mokka-kávé, a magyar ultrák gyűldéje), *Café Fillinger* (különösen a szervita atyák látogatják), *Café Damensalon* (csak urak számára), *Café Orczy* (a mágnások kedvenc helye.)

Sörházak: Bihar kioszkja az Erzsébet sétányon.

Fiakkertaksa. Nincsen; a bérkocsisok a legcsekélyebb fizetéssel is beérik; a minimalis taksa azonban 2 fr. negyedóránként; nappal ennek duplája, éjjel triplájára szokásos.

Omnibus, mindenüvé egy hatos, melyből a conducteur egy omnibus részvényt ad vissza. Nagyobb kirándulásoknál jutányosb, ha egy társaság együvé áll és a börtén veszi föl az omnibust.

Színházak. A nemzeti színház, mely most előadásait naponként a belügyminisztérium ebédlőjében tartja magyar nyelven, de francia menu — azaz hogy színlepel szerint. A német színház azelőtt a kerepesi úton volt, de 1849-ben leégvén, most a Széchenyi-sétányon levő faépületben létezik, mely azonban oly rossz karban van, hogy 1970-iki husvét után le fogják rombolni. Aréna (téli) a városligeti fasor kezdetén álló Alsdorf-színházban.

Mulatóhely: a városliget, egy kies fekvésű tó közepén, az ugynevezett pávaligetben. Ugyanott a Margitsziget is igen szép göth izlésű vendéglővel és magyar nemzeti stílusú fürdőépülettel, melynek vizét a Vác közepében fekvő császárfürdőből hozzák két-két hetenként nyitják meg.

Pest 100 év előtt még csak kis falu volt, külvárosra Soroksárnak, mely utóbbi azonban a 30-as években gyors hanyatlásnak indult, s miután a törökök is elűztek, a vezérszerepet Pestnek volt kénytelen átengedni. A forradalom után Pest ismét hanyatlott s csak az 1863-iki jó termés segítette föl ismét, s mai nap alig 600,000 lakossal számít kevesebbet a 750,000-nél. A pesti József-téren emelkedő Hentzi-szobor (fehér márványból) tanuskodik a város hálájáról.

Az Eszterházi képtár, melyet legjobban Londonban és Brüsszelben lehet tanulmányozni, hová e sorok írásakor készültek azt eladni s ez idő szerint hihetőleg már

el is adták. Legjobban képviselve van benne a Kratzmann-iskola.

A Pirker-képtár a nemz. muzeumban. Az egri festőiskola remekéből áll, melyek közt egy rossz Corregio és számos igen jeles Barabás vetélkednek az Eszterházi-képtár Murillóival.

A Venczlicsek-képtár a Dorottyautca egyik házának kapuja alatt (csak vásárkor.)

A redoute-épület, nevezetes műemlék díszes magyar nemzeti stílusban, kívül attila-sujtásokkal köből. Homlokzatán *I. Gampert* szobra, Kuglertől (a czukrástól.)

A lánczhd, Angolországban készült és készen szállított Pestre (2 krért látható); jelenleg tervben van, hogy e híd a Gellért hegy alá vigyék át, minthogy mostani helyén a közlekedést jelentékenyen gátolja.

A nemzeti museum. Legnagyobb ritkaságai a nemzeti mammoth néhány zápfoga, egy darab vörös téglá, mely nem részvénygyárból ered, a könyvtárban egy fontos codex (Cod. álmoskönyv), mely hihetőleg Álmos vezér korából származik, végre a kitömvények közt néhány már nyugdíjazott muzeumi főhivatalnok. (Ez utóbbiak unicumok.)

A nemzeti színház. (jelenleg „az enquête-kedők“ czimű vigjátékot adják esténként.) Szemben ezzel

Az országháza (renaissance — azaz *ujjászületési* stílusban)

Nyilvános szobrok az eddig említettek kivül: a Katona-szobor, mely Lendvay Mária jelenleg is élő magyar (nekesnőt ábrázolja (a nemzeti színház előtt), a Pócs-Megyeren kiállított s ezért megyeri-szobornak elnevezett antik bronzemű (ugyanott) és József császár szobra.

Kert: A Beleznay-kert, demokrata népkert; olyanok látogatják, a kik a meeting szót ugy ejtik, hogy meet *ümög*, terebélytelen fákkal és pompás borvirággyakkal.

Temető. A nemz. muzeum körül, szép ültetvényekkel. Egészen új, még csak két sírkő van benne: a Kazinczy feldzeugmeisteré és Berzsényi híres gépészé. Mindkettőt b. Vay, a volt magyar kanczellár faragta vörös porphyrból.

Függelék.

Andrássy megérkezése; Vogt Károly; a vigadóban az az 5000 mázsás czápa (ez is nagy c a p a - c i t á s!); Mátyás király könyvei; a hirlapbélyeget megszüntető törvény; az „Orpheum“, mely arany horgonyt vetett; a gőzsikló nagy füstje; a „Reform“ programja; a Borsszem Jankó naptára 1870-re; színházi bábák enqueteje; az omnibus társaság, melynek se omnibusa, se társasága; Nyáry Pali nevelésének váltózása; infirma firmák; Baedecker; Szamos áradása; Tisza szárazsága, stb. szintén nevezetességek.

De nevezetes ám még a zongora Borsszem Jankója, a kis Józseffy is, ki „európai“ hírét e világ-rész szállodájának termében fogja kedden este bebizonnyítani. Egy fiu, ki az édes apjánál öregebb, Tausignál tausigabb, s kinek mindegyik kezefején husz úja van — ez olyan valami, a mit csak a fülével láthat meg az ember.

CSODABOGARAK.

HITES KÖLTEMÉNY!

Ausztriai Császár és Magyar Király,

Első FERENCZ JÓZSEF, felséges urunk

dicső uralkodásának 21-ik évében,

felséges neje: Erzsébet Amália Eugenia

Császárné, és Királyné,

a brünni Mária-Schul nőalapítvány fővédasszonya és főigazgatónéja, az insbrucki nemes nőnöveldé fővédasszonya, a csillagkeresztrend hölgye stb. stb.; az 1869-ik évben őszutó 19-én bekövetkezett névnepjének tiszteletteljes megünnepléséhez.

Kiadja és bemutatja, Andrányi Károly, Arad vármegye, és városának rendszertit hites írója.

A népek boldogságát, ott annak helyén,
Zord sorsszeszély ellen fentartani látjuk,
Éltet, és lelket ment felséges királynénk!
Gondos adakozásokért halát mondunk!
Nosza jó nemzet!, ma örömtized égjen,
Engem illet a szó a Királyné eljen!

Valóítsd!, kérem Istenünket az égben,
Éltető szent malasztot az érző szívnek,
Rendes jótény vezérelje, így örvendek!
E nap nyilvánítom én, szerény kíváнат:
Hogy itt a virágzó jólét meg ne szűnjön!
Osztott öröm, és mi mást ad tapasztalat,
Légyen eredmény, biztosítva dús erő!
Tisztelet!, a hűségpróbát bizonyítják,
Itt, és közelében, a Felső udvarán; —
Gőzerővel halad ipar s kereskedés; —
Létesítés a közjóznak!, s országgyűlés!
Az erény, és tudomány a Thront megvédi!
Nékem is jutott feladat, s idő kérn.

Andrányi Károly, s. k.,
hites*) író, a munkálkodásnak 7-ik évében.

*) Nem hires?

A lapkihordó.

(A bálvány-utca 8. sz. házának kapuján olvasható:)

„hir isz twáj vonung ám erstün máj tzum fekén.
Án is mit szim 7 tzimmer tráj kaszunczimer ud 4 hof
ti twájti nit 5 tzimmer twá kaszn 3 hofzimmer und án
kvölb auchk ám erst máj tzum fekén. ti auszgeb kiptá
hauzmajster.“

A „BORSSZEM JANKÓ NAPTÁRA“-t lapunk előfizetői a bolti árhoz képest feleáron azaz: 45 kron kapják. (Csomagolási díj külön 10 kr.)

A „BORSSZEM JANKÓ NAPTÁRA“-NAK TARTALMA.

Fali naptár 1870-re. — Spitzig Iczig és Borszem Jankó. — Beköszöntő. — A 12 hónap új égi jegyekkel, jelmondatokkal havi regulákkal és zsidó naptárral. — A keletázsiai expedíció. — Zsidó anya. — Szilárda és Hullámka. — Képviselőválasztások Nemes-Bagason és Ober-Hollabrunnbán. — Népismeii rugaszkodások. — Cigarophlogosis, vagy a szivarok égéséről. — Fiemei vándorgyűlés. — Gőzhajón. — A Lloyd előtt. — Börse és Prostata, vagy a gibraltar-maglói bank. Regény 6 kötetben. — Egy agglegény naplójából. — Pesti építkezés. — Az első szivar. — Hézagpótló. — Állatkerti séta. — Az utolsó táblabíró. — Disznógyűlés Kőbányán. — Fain gondolatok a Spitzig Iczigtul.

Klics és Jankó 150 kitűnő rajzával.

A szerkesztő postája.

Főt M-s B. Ön azt kérdi, miért bantja Borszem Jankó Szilágyi Virgilt? Hát miért ne? De csak bantjuk biz azt! „Il-y-a des morts, qu'il faut tuer!“ — Család. Minden rendben. — N.-Várad. Sortkerítünk rá. — Mosdató Matyi. Szörnyű czifra! Nem kell erőltetni a muzsát, mert megnyekken bele és a nyekkenés nem zöngemény. Hát már most kit választanak Szt-Endrén? De oda illenek Csernátóni, ha már a mi nyakunkon nem volna! A suez rébust nem értjük. — K.-Ujszállás, P. B. Nem élez biz az, hanem az csak úgy van, hogy a félvnyí többlettel nyugtottunk kártalanítást. Nyugodjék meg benne ön is. — Lugos, Sz. J. Teszi. Miért nem sürűbben? Ha minden olyan olcsó volna, mint plajbász és papiros! — Temesvár. Majd a jövő számban. Szives üdvözet. — Ics — Jankó. Köszönjük az ajánkozást s kérjük a névnapi köszöntőt. A distichont majd csak akkorra hagyjuk, ha megint sáros lesz az idő. — K. M. Az elég mulatságos, hogy ön Patay úrral homoópatha orvosnál találkozott. Hanem hát eddig van? — Zürich Mr. Charles A. K-r. Mein lieber Herr, Sie hoffen für Ihre meteorologische Schrift 10,000

Abnehmer in Ungarn zu finden? Wenn Sie einen finden, ist er merkwürdiger als Ihr neuer Comet. Ich glaube wol, Sie wohnen im Monde. Übrigens heissen wir nicht „Borssem Jankó“, und wir verwarren uns dagegen wenn Sie Ihrem Üstökös diesen Nahmen geben wollen. — Apostag. Csakhogy megnyerte tetszését! — Kigyóutca. Az ön „republikanusai“ mulatságosak s különösen az tetszik, hogy a cantiót megajánló síhedernek két forint heti taschengeldje van. Hanem hát úgy halljuk, hogy miután napilappá nem lehetnek, occupatioikat havi füzetekben fogják megereszteni. Ugyan, ugyan, meine Herrn Buben! Szerkeszsenek önök „Hajnalcsillagot“, „Rózsafüzért“, mint az önök korában mi is, mikor néha belénk ütött a „magasbra vivó szenvedelem.“

Tulajdonos és felelős szerkesztő: CSICSERI BORS, kétsas-utca 24.

Rajzoló: Klíc Károly.